

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 754

van **JORIS NACHTERGAELE**

datum: 12 mei 2021

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Project 'De transitieperiode als monitoringsvenster voor de nutritionele en metabole veerkracht van hoogproductief melkvee' - Evaluatie

De kritische periode van zestig tot negentig dagen rond het kalven, de zogenaamde transitieperiode, brengt voor de Vlaamse melkveehouders vele uitdagingen met zich mee. Deze korte periode heeft op economisch vlak een grote impact gezien het multifactoriële karakter van de transitieproblemen en -gevolgen. De veroorzaakte verliezen zijn voornamelijk te wijten aan een deel van de melkkoeien in de kudde, die metabool en nutritioneel onvoldoende veerkrachtig blijken om de transitieperiode succesvol door te komen. Verschillende onderzoeken hebben ook aangetoond dat 30 tot 50% van alle aandoeningen bij melkvee optreden tijdens de transitieperiode, meer bepaald tijdens de eerste weken van de lactatie.

Het project 'De transitieperiode als monitoringsvenster voor de nutritionele en metabole veerkracht van hoogproductief melkvee' van de UGent, KU Leuven, Hooibeekhoeve, Inagro en het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO) heeft de doelstelling om tools te creëren voor een individuele en dynamische opvolging van het transitiesucces. Deze tools zouden het mogelijk maken voor de landbouwer om risicodieren gericht op te volgen en geïndividualiseerde maatregelen te nemen om de kans op problemen tijdens de transitieperiode te verlagen en de productiviteit en het dierenwelzijn te verhogen.

1. Hoe beoordeelt de minister het belang van dit project in het terugdringen van transitieproblemen bij melkvee?
2. Kan de minister een overzicht geven van welke praktische tools en transitie-monitoring voor melkveehouders dit project reeds uitgewerkt heeft en worden uitgewerkt?
3. Op welke manier zal de minister deze tools ter beschikking stellen van de melkveehouders? Hoe worden de melkveehouders betrokken om van deze tools gebruik te maken?
4. Kan de minister toelichting geven bij het budget voor dit project?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 754 van 12 mei 2021

van **JORIS NACHTERGAELE**

1. Door het inzetten op (de ontwikkeling van) tools om het transitie succes van individuele dieren dynamisch op te volgen, levert dit project een belangrijke bijdrage in het terugdringen van transitieproblemen bij melkvee in Vlaanderen. De veehouder zal risicodieren zo gemakkelijker kunnen detecteren en gericht (preventieve) maatregelen nemen. Het verbeteren van het transitie succes op Vlaamse melkveebedrijven is belangrijk omdat het economische verliezen voor de melkveehouder beperkt, maar ook omdat zo de productiviteit en het welzijn van de Vlaamse melkkoeien kan verbeteren.

Concreet wordt er ingezet op het geoptimaliseerd gebruik van bestaande tools, de ontwikkeling van aanvullende tools en de combinatie waar dit nuttig lijkt.

2. Er wordt binnen dit project een individuele transitie-index ontwikkeld. Deze ontwikkeling gebeurt op twee manieren:
 - op basis van historische MPR-gegevens uit de vorige lactaties om de melkgift bij de eerste melkcontrole van de nieuwe lactatie te voorspellen. Grote afwijkingen van die voorspelde melkgift kunnen de veehouder waarschuwen voor mogelijke problemen;
 - op basis van continue melkproductiegegevens uit de vorige en huidige lactaties. Zo kan op elk moment in de huidige lactatie een evaluatie gemaakt worden van de transitie door de verwachte melkproductie te vergelijken met de gerealiseerde melkproductie. Ook hier kunnen grote afwijkingen de veehouder waarschuwen voor potentiële problemen.

Verder wordt in dit project binnen werkpakket 2 ingezet op het verfijnen en combineren van data van reeds bestaande sensoren/biomerkers of sensoren/biomerkers in ontwikkeling, die moeten toelaten transitieproblemen bij melkkoeien in Vlaanderen te detecteren. Een aantal hiervan werden om budgettaire redenen niet in het oorspronkelijke projectvoorstel opgenomen, maar werden door de projectpartners toegevoegd (om een meer globaal beeld te krijgen) en gefinancierd via externe kanalen (aangeduid als 'extra'). Het gaat hierbij over:

- analyse van melkvetzuurprofielen in melk van individuele koeien;
 - melkvet en melkeiwit;
 - betahydroxyboterzuur(BHB)-gehalte in melk (via MIR (mid infrared) en via HerdNavigator);
 - herkauwsensoren;
 - activiteitssensoren;
 - bloedparameters zoals BHB, niet-veresterde vetzuren (NEFA's), glucose, IGF (Insulin Growth Factor), insuline, fructosamine (extra);
 - body conditiescore;
 - gewicht;
 - urinaire concentratie van ketonen;
 - pH in de pens (pensboli) (extra).
3. De voorbereiding om de verschillende transitie-indices te implementeren in bestaande softwareplatformen kan nu starten. Dit gaat om platformen van

technologieleveranciers (bv. DeLaval) of dienstenorganisaties (bv. Coöperatie Rundveeverbetering (CRV), Boerenbond). Hierbij werd een vergelijking gemaakt met bestaande modellen om de melkproductie te schatten (o.a. van CRV), die in de praktijk worden gebruikt.

Binnen het werkpakket 2 wordt enerzijds gebruik gemaakt van bestaande sensoren of systemen, waardoor de geoptimaliseerde systemen snel kunnen worden geïmplementeerd. Anderzijds wordt, voor wat de nieuwe biomerkers betreft, in eerste instantie hun meerwaarde ten opzichte van het geoptimaliseerd gebruik van bestaande systemen geëvalueerd. Indien deze nieuwe biomerkers een meerwaarde bieden, zal een vervolgproject worden opgestart om ze praktisch klaar te maken.

Ten slotte is het de bedoeling om een integrale, dynamische preventietool voor opvolging van risicodieren te ontwikkelen. Na afloop van het project zullen daarvoor in samenwerking met een spin-off of met een commercieel bedrijf mogelijkheden voor commercialisatie worden geëxploreerd.

4. Het totale budget voor het transitie-project bedraagt 1.293.451,72 euro, waarvan 90% vanuit het Hermesfonds (Agentschap Innoveren en Ondernemen) en 10% door de bedrijven wordt gefinancierd.